

Sygn. akt I A Co 86/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 grudnia 2016r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościółek (spr.)

Sędziowie: SSA Barbara Górczanowska

SSA Sławomir Jamróg

po rozpoznaniu w dniu 27 grudnia 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. J.

przy uczestnictwie A. P. (1), Z. M., Z. Z., A. M., M. M., K. W., K. M., R. M.

o ustanowienie służebności drogi koniecznej

na skutek wniosku uczestnika A. P. (2) o wyłączenie wszystkich Sędziów Sądu Rejonowego w Tarnowie i Sądu Okręgowego w Tarnowie

postanawia;

- 1. umorzyć postępowanie w przedmiocie wyłączenia SSR Andrzeja Skowrona oraz SSO Ewy Gut;**
- 2. oddalić wniosek w pozostałym zakresie.**

SSA Barbara Górczanowska SSA Wojciech Kościółek SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I A Co 86/16

UZASADNIENIE

W toku postępowania wszczętego przed Sądem Rejonowym w Tarnowie o ustanowienie służebności drogi koniecznej na nieruchomości dokładnie opisanej na rzecz właściciela innej opisanej nieruchomości - uczestnik A. P. (2) złożył wniosek o wyłączenie od orzekania wszystkich Sędziów Sadu Rejonowego w Tarnowie oraz Sądu Okręgowego w Tarnowie i o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w D..

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że wnioskodawca J. J. jest zatrudniony przez Sąd Okręgowy, co wywołuje wątpliwość uczestnika, co do bezstronności Sędziego w opisanej sprawie oraz co do bezstronności wszystkich pozostałych sędziów Sądów Rejonowego i Okręgowego z siedzibą w Tarnowie.

Z wyłączeniem SSR Andrzeja Skowrona (długotrwała delegacja do Ministerstwa Sprawiedliwości) oraz SSO Ewy Gut (długotrwała delegacja do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury) wszyscy pozostali sędziowie objęci wnioskiem uczestnika złożyli jednobrzmiące oświadczenia, że znany jest im fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy na terenie sądu w charakterze pracownika ochrony obiektu a nadto, że nie łączą ich z wnioskodawcą żadne stosunki osobiste i nie zachodzą okoliczności tego rodzaju, które mogłyby wywoływać wątpliwości co do ich bezstronności.

Rozpoznając wniosek uczestnika zważył Sąd Apelacyjny co następuje;

Wniosek jako bezzasadny podlega oddaleniu.

W doktrynie i judykaturze panuje zapatrywanie, że przepis art. 49 k.p.c. został wprowadzony do porządku prawnego w interesie wymiaru sprawiedliwości, który mógłby ucierpieć, gdyby w sprawie istniały choćby pozory osobistego zaangażowania czy też braku bezstronności sędziego przy orzekaniu. Z tego powodu pojęcie „okoliczności” nie może być interpretowane zbyt wąsko ale i jego maksymalne granice nie mogą wykraczać poza racjonalne ramy i prowadzić do wniosku, że jakakolwiek możliwość kontaktu sędziego z uczestnikiem prowadzi do sytuacji grożącej wymiarowi sprawiedliwości.

Zagadnienie bezstronności sędziego jest o szczególnej doniosłości ustrojowej, mające bezpośredni wpływ na kształtowanie zaufania do wymiaru sprawiedliwości, cechująca się jednocześnie ogromną wrażliwością społeczną, którą każdy sędzia musi uwzględniać, a z drugiej strony nie może prowadzić do sytuacji, w której eliminacji z procesu jurysdykcyjnego podlegać będzie sędzia, który nie pozostaje w żadnej nawet służbowej relacji z osobą zainteresowaną określonym rozstrzygnięciem sądu .

Podstawą wyłączenia mogą być stosunki o charakterze emocjonalnym (przyjaźń, sympatia, niechęć, nienawiść), ale także osobiste powiązania gospodarcze, np. majątkowe, kredytowe. Przyjmuje się także, że nie są stosunkami osobistymi i nie uzasadniają wyłączenia stosunki wyłącznie służbowe, kontakty urzędowe sędziego z innymi osobami.

Z drugiej jednak strony podkreśla się powszechnie, że instytucja wyłączenia sędziego na wniosek (iudex suspectus) związana jest nie z wystąpieniem jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności sędziego rozpoznającego sprawę, ale z ujawnieniem się uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego(art. 49 k.p.c.).

Zatem o możliwości wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy nie decyduje samo odczucie strony, co do braku bezstronności sędziego, ale odczucie co do tych wątpliwości musi być uzasadnione w okolicznościach danej sprawy.

Ciężar uprawdopodobnienia okoliczności spoczywa na stronie wnoszącej

o wyłączenie sędziego. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w ocenianej sprawie, skoro poza bezspornym faktem pracy wnioskodawcy, jako pracownika ochrony obiektu, w którym działają oba sądy nie ma wskazanych żadnych okoliczności świadczących o mogących mieć miejsce zagrożeniach dla pracy sędziów.

W tym kontekście należy odnieść się także do oświadczeń sędziów, co do braku okoliczności uzasadniających ich wyłączenie.

W doktrynie i orzecznictwie nie budzi kontrowersji pogląd, iż oświadczeniu sędziego na temat istnienia (lub nie-) okoliczności uzasadniających jego wyłączenie przydawać należy szczególną doniosłość – a to ze względu na szczególny charakter zawodu sędziego, którego zadaniem jest orzekanie w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, służebny wobec społeczeństwa i obwarowany wymagającymi zasadami etyki zawodowej. Wobec powyższego z jednej strony treść tych oświadczeń, a z drugiej – wobec nieuprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wyłączenie sędziów uznać należy brak podstaw normatywnych dla uwzględnienia wniosku uczestnika o wyłączenie sędziów.

Fakt, że dwoje spośród sędziów nie może uczestniczyć w rolach orzeczniczych, z przyczyn służbowo usprawiedliwionych, usprawiedliwia umorzenie w zakresie dotyczącym ich osób niniejszego postępowania wпадkowego.

Mając to wszystko na uwadze orzekł Sąd Apelacyjny na podstawie wskazanego przepisu.

SSA Barbara Górczanowska SSA Wojciech Kościółek SSA Sławomir Jamróg